

متن پرسش

سلام علیکم: بسیار از سخنان حضرتعالی در برنامه سوره شبکه چهار استفاده کردم و از بیانات ارزشمندتان بهره بردم. در طول برنامه، استاد فرمودید که تمدن مدرن را نمی‌توان یک تمدن ضد دین قلمداد کرد بلکه تمدنی است که در کنار عالم مدرن برای دین جایی قائل نیست. آیا هم اکنون هم تمدن مدرن با پرچم لیبرال دموکراسی که پرچم مطرح کنونی است، همچنان جایی برای دین قائل نیست یا به رویکرد حذف و تخریب دین هم روی آورده است؟ به نظرم تمدن مدرن تا پیش از انقلاب می‌توان گفت جایی برای دین قائل نبود و حتی مارکس آن را افیون توده‌ها می‌دانست و به نظرم یکی از دلایلیش این بود که دین و شریعت را در حدی نمی‌دیدند که بیاورد مقابل تمدن مدرن قد علم کند و مسیر جداگانه‌ای باز کند و اصلاً رقیب تمدنی‌شان شوند و باعث یک انقلاب تمدن ساز هم باشد ولی اکنون ویژه پس از بحث جنگ تمدن‌ها، برنامه‌ها و واقعا استحاله و ایستادگی مقابل هندسه دین است و یا ساخت ادیان نوظهور و فرقه‌های کاذب است که مدام دارند آنها را گسترش می‌دهند تا ادیان و فرقی به صحنه بیایند که توانایی تمدنی ندارند و اساساً بیشتر حالت ارتباط فردی و درونی و شخصی دارند نه جامعه ساز و منشا ساخت اجتماعی؟

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: همین‌طور است. زیرا وقتی هم که تمدنی در عین جدایی از دین مدعی ضد دین هم نباشد، عملاً با دینی که می‌خواهد همه‌ی مناسبات انسانی را در توحید معنا کند، به مقابله با آن دین می‌رسد و این هم یکی از تزویرهای فرهنگ مدرن است که در عین ادعای ظاهری غیر دینی‌اش، عملاً ضد دین خواهد بود. موفق باشید